Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV — Reus Divendres 21 de Septembre de 1900 — Núm. 3.672

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Redacció y Administració
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

	Ptas.
Reus, un mes.	1
» provincias trimestre.	3'50
Extranger y Ultramar.	7

Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l **XAROP SERRA** es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de..... **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

LÀPIDAS LAS MILLORS Y MES BARATAS **Vda. y fills de A. Auqué** **REUS**
Plassa Constitució, 17 y Galanas, 1

ACADEMIA FRŒBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat
Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde 'l primer de Septembre próxim quedarán obertas las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvuls*, *elemental* y *superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvuls*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los eminents pedagogos Fœbel y Lopez Catalan.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professora, Mme. Goujerd.—SOLFEIX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnas internas, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, **María Fabra.**

Recordeu als morts

Pera 'l 2 del próxim Novembre
PEDRAS MORTUORIAS
de marbre, varis colors travalladas al burí, mate y relleu, desde **15 pessetas**; dauradas á **meytat de preu**
50 per 100 de rebaixa en las inscripcions.—**De franch** la colocació en lo Cementir.

TALLER DE MARBRES
LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

La crisis industrial de Catalunya

Fa ja algun temps, quan tingué lloch lo desastre colonial que acabava ab la guerra que no fou altre que comercial, los fabricants del nostre país, que havían travallat sens treva per acomplir las demandas que las necessitats de la guerra portavan, veyan ab la major y més espantosa indiferencia la pérdua de las colonias, las que eran per ells lo riu ahont s' ejuntavan las dolls que manavan de la producció de sas fábricas.

Poquíssims foren los que profundament pensaren en la magnitut del demá boyrós que 's pressentava per la industria nostra. Los més sols veyan que tornavan vaixells plens de carn humana, la major part d' ella inservible, inútil per rependre la tasca que havía deixat quan la arrencaren de sa llar, sembrant la miséria entre 'ls pobres vells que forsosament abandonava pera cullir després lo fruyt de la invalidesa. Pero á la fí alguns ne tornavan. Despullats venían, y ab bo ó dolent havían de cobrir sa carnadura. Los pochs dinerets que portavan promptament havían trobat colocació. Per trista sort, la agricultura allavors se presentá esplendent, pródiga, y l' esperit del país se trobava ab duas satisfaccions que li omplenavan de goig l' ánima. Pero li tapavan los ulls, li entontían l' enteniment per veure y pensar en lo demá. ¿Qué hauría passat si després de la pérdua de las colonias haguessim tingut la miséria á casa? No es difícil prevéureho; pero no era hora encara per acabar los dols.

La producció, que en los últims anys havía aumentat extraordinariament, era petita per lo que 'l consúm demanava. Semblava que las fábricas molt aviat havían deixar de produir, y que la gent acabaría per tenir d' anar despullada. Jo pensava molt tristament al veure tan extraordinari fenómeno, y amargament me dolía de tanta ceguetat. Jo si que pensava que las fábricas deixarían de produhir, pero no per exhuberancia, d' aspiracions satisfetas, sino per la més amarga y més cruhenta necessitat.

Lo país productor no ho veya, estava ilús ab tanta demanadissa y no 's fixava en que 'ls que gobernan, al veure tanta riquesa y tant entussiasme com nostres industrials tenían, estudiava la manera de participarne més y més aumentant los tributs, forsant la manera de cobrarlos, y fent tancar á petits industrials.

Impostos y contribucions que, seguint la corda dels que debían pagar, acaban per ofegar al pobre, que, tenint dret á la vida, per necessitat demana, demanava y demanará, essent de doldre que qui tingui aptituts per curar lo mal contempli indiferent com quatre *sirenas* van enganyar al pobre travallador. Aquest, no sentint altra veu, se deixa caure en sas xarxas y desde ellas demana, sens saber los més lo que la rahó natural justifica.

Es una cuestió claríssima, pero no pera tractarla en aquest article, puig no es mon propósit.

Seguí allavors una calma aparent. Los productors temían que aviat minvaría tant bell estat, pero no 's fixavan com la exportació minvava, que cada dia eran més los articles que 's perdían y més y més los consumidors ó casas exportadoras que abandonavan nostre país per anar á cercar en altre més sortós lo que fins fa poch aquí trobavan.

Vingueren aquí sense cercarlos, gracias á un régimen establert que afavoría nostres productes, los que continuament ne restavan á sos similars extrangers. Nostres productes tenían protecció. Pero com desgraciadament en nostre país no preocupa més que lo individual, quan los productes de las colonias demanavan que s' establís lo cabotatje per cambi natural dels fruyts de la seva agricultura y dels seus productes industrials, la major indiferencia dominava als del país nostre, y la major obstinació per part d' altre gent á barrar la porta á tot lo que pogués acabar en son modo de viure. Cal fer observar que hi hagué una entitat que demanava que s' establís lo cabotatje, pero la demanda era feta ab tal entussiasme, ab tal calor que 's refredava al passar del llavis al cor. Ja 's nota totseguit quan una cosa no te embestida.

Vingué la catástrofe final, y lluny de pensar en la manera de posar remey al mal, se l' ha mirat ab indiferencia. A lo que avans ab voluntat ferma podía trobarse remey, ... malaltia no ha malmés sols lo fruyt, sino que ha podrit las arrels del arbre de nostra industria.

Hi ha que fer plantada nova. Jo rscordo que al poch temps d' haverse firmat lo Tractat de Pau á París, un amich me deya: no tením altre remey que deixar passar los temps y buscar nous mercats. Tal declaració fou per mí un desengany terrible, puig me donava gros pensar al veure tanta petitesa de pensament. ¿Cóm podém anar á buscar nous mercats si perdém los antichs, los que fins avuy hem dominat, hont hem imposat nostre gust y nostra manera de ser, y que hem de perdre sense remisió per no tenir la forsa de voluntat d' anar seguint sas necessitats?

¡Nous mercats quan no s' ha pensat escare, en un país ahont los empréstits se cubreixen duas ó tres vegadas, en fundar una entitat bancaria d' exportació y una consegüent companyía de navegació directa de nostres productes!

Molt difícil es á la industria nostra obrirse nous camins, pero ab la continuitat de la lluyta, quan á n' aqueixa se li donan elements, es molt possible eixirne victoriosa. Jo aixís espero que sia, pero ha de ser quan la crísis sia profondíssima, quan lo mal estiga en son período crítich. Nos hi acostém, no hi som encare, pero á las revolcallas del dolor nos diuhen desde Madrid que 'l Gobern no sab cóm conjurar lo conflicte, la crísis perque atravessa Catalunya, pero que procurará buscar los medis per aliviarla.

També suposan que no deu ser tanta la angunia quan en lo mes de Setembre celebran sa festa major més de doscents pobles de Catalunya.

Y per final diuhen *«que no debe ser la crisis tan honda y tan aguda, puesto que la recaudación del mes de Agosto supera á la de igual mes del año anterior.»*

Aquí tenen nostres productors la vergassada final que 'ls envian sos protegits. Es la esclamació bufa, es la riallada satánica del que, posant la honra de una donzella al mitj del llot, la apostrofa després de ser una perduda.

¡Trist consol! Ja la resoldrá 'l Gobern aqueixa crísis creant un nou Ministeri d' Exportació, ahont pugui colocar un miller de recomanats, advocats ó passant que esbrinin los defectes de nostra Industria.

Per conjurar la crísis se pensa en tot menos en lo productiu. Ja s' han reunit bon nombre de nostres fabricants, s' ha parlat de moltes cosas, y... fins de nombrament de comissions! Ja só jo que hi ha cert recel per part de alguns, que veuhen la política de per mitj. No en vá han de figurarhi *Diputados* y *Senadores*.

Curarán lo mal com allavoras d' enviár *Delegados Comerciales* á una y altra regió, patrocinant aixís á algú de la joca, que sols coneixía la Cretona perque devía ser un teixit importat de Creta.

De moltas cosas se tractará, entre ellas, de la necessitat de admisió temporal de certs productes. ¿Per qué? Perque hi ha altres països que la tenen y 'ls dona resultat. Y sense estudiar la diferencia que hi ha entre ells y nosaltres, buscarán la forma d' implantar com á transitoria la admisió aqueixa, que per afavorir á uns pochs, acabará, dats los inveterats abusos de la administració espanyola, per arruinar del tot la Industria catalana.

Molts y molts medis se buscarán, pero no 'l bó, no 'l práctich. Y lo bó y lo práctich es que tots se convensin de la necessitat que tenen d' aborrir y de desentendres de tot lo que á polítich s' acosti, procurant lo be del petit y del gros, pugui plantarse cara á qui pugui donar lo que 's necessita, perque sian traduhidas en lleys las llegítimas y naturals aspiracions del país que paga y calla.

ANTONI COLOMER TUTAU.

(De *La Renaixensa*).

La guerra del Transvaal

La versió que atribuheix al viatje del president Kruger l' objecte de negociar la pau ab Inglaterra sobre la base d' una amplia autonomía dels pobles boers baix la soberanía de la Gran Bretanya, no deu tenir altre fundament que 'l desitj dels inglesos de donar aquesta solució á la guerra si 'ls boers s' avenen á aceptarla. No hi ha res més senzill que atribuhir á Kruger un propósit que en realitat es lo dels inglesos pera veure si aquést, trobant convenient la solució, cau mansament en lo llás, evitant á Inglaterra los grans perjudicis que encare pot produhirli la continuació de la lluyta.

No hi ha que pendre molt en serio aquesta versió; de ser exacta es llógich creure que Kruger hauría intentat aquestas negociacions á rans d' algun succés favorable als boers, dels molts que han ocorregut, y sense abandonar lo país pera donar major importancia y forsa á sas proposicions. Pero com al empendre son viatje ha recomenat als boers que persisteixin en sa actitut de vigorosa resistencia y ha publicat una proclama protestant contra la que avans publicà Roberts anexionant lo Transvaal á Inglaterra, los propósits del president no poden ser tan pacífichs ni tan conciliaders com suposan los inglesos per lo compte que 'ls hi tindría aquesta solució.

Kruger embarcará molt en breu pera Europa; lo paréntessis que á sos projectes posará la navegació relativament llarga, lo omplirán los boers en las montanyas del Sur d' Africa combatent contra l' exércit británich, sitiant destacaments, interceptant comunicacions y aumentant lo ja numerós contingent de baixas sufertas y milions gastats per lo Regne Unit, y com encarque en punts determinats obtinguin los inglesos algún triomf aislat cap podrá tenir caràcter decissiu, perque la guerra irregular s' extén á tot lo país, la sumissió se fará esperar dilatat temps y la Gran Bretanya tindrá que sostenir son numerós exércit sobre 'l teatro de la guerra fins á ferse verdaderament insostenible sa situació.

Kruger no deixará de compendre en aquets moments que la heróica empresa en que están empenyadas las Repúblicas boers es espinosa y difícil en demasía, pero no impossible: las circunstancias, no obstant, poden d' un moment á altre donarli majors probabilitats d' éxit, y mentres lo conflicte de Xina no 's resolgui en definitiva y d' una manera pacífica, los boers poden xifrar esperansas en certas contingencias internacionals que podrían serloshi molt beneficiosas; per aquesta rahó sembla poch llógich que en aquets moments intenti Kruger una negociació ab Inglaterra sobre la base de la pérdua de la independencia de las petitas Repúblicas, ni menos que pera tal objecte abandonés lo president sa patria, encareixent la necessitat de seguir sa defensa á tota costa.

La proclama publicada per los enviats boers que han visitat á Europa y América es, per altre costat, tan terminant y decidida, que no permet dubtar dels propósits de Kruger y allunya tota probabilitat de que aquést se proposi gestionar la pau, comprometent la independencia de son país, y per si faltés alguna proba més pera enfortir nostre judici, la actitut dels boers que combaten es suficientment expressiva pera demostrar que no son los temperaments de pau los que dominan entre 'ls valents burghers que defensan la integritat nacional de son territori.

Han transcorregut alguns dias desde que Kruger se traslladá á la colonia portuguesa; si tal fet hagués sigut produhit per desánims dels boers ó falta de confiansa en l' éxit de sa resistencia, tan prompte com se feu pùblica la noticia de la marxa del president, s' haurían manifestat los efectes desmoralisadors en lo camp burgher; no obstant, los boers no han variat d' actitut, ni sisquera s' han mostrat sorpresos, y aixó proba que la fe que tenen en sa causa y en son president es inquebrantable y continúa alentantlos pera sostenir una lluyta llarga y constant.

Mantením la mateixa opinió avuy que 'l dia en que comensá la campanya: Inglaterra no pot comptar ab un éxit próxim; la Gran Bretanya consumirá en l' Africa del Sur totas sas energías y sas riquesas; podrá arribar á exercir lo domini fictici que concedeix la ocupació d' un país per un exércit numerós; pero ni haurá sotmés als boers ni será mestressa efectiva de son territori, y aixó constituhirá sempre, y al través dels sigles, lo desprestigi militar y polítich d' aqueix poble poderòs que erigí sa grandesa sobre perfidias y atropells que haurán de tenir en la historia son just cástich.

ESPURNAS

Ja 'm tenen d' un salt aquí.

Cansat de tantas estisoradas y d' embrutarme 'ls dits de pastetas, cosas que he de fer diariament pera confeccionar los *Retalls*, he rumiat lo modo d' allunyarmen un dia al menos d' aytals angurrosos utensilis y lo més pràctich que m' ha semblat ha sigut vindre á fer una visita á las senyoras *Espurnas* que feya temps dormían la son dels justos y que avuy gracias á en *Jotegen* y á en *X. X. y X.* tornan á reviscolar ab més foch que may.

Y ara 'm tenen aquí tot amohinat ab la ploma á la má, y sense volguer *rajar res* que es lo pitjor.

***

Hem tingut lo gust de tindre entre nosaltres al simpátich poeta festiu y ferm company en Joseph Barbany més conegut al mon de lletras ab lo nom de *Pepet del Carril*.

Ha vingut, com saben nostres llegidors, en motiu de la causa que se li segueix junt ab nostre director, per la publicació d' una poesía adaptable al cant dels «Segadors» en las columnas de Lo Somatent.

Ha vingut y si entussiasmat per nostra santa causa estava avans de la ensopegada molt més ho está are encés son cor per l' amor á la Patria.

Que vegin los d' *allá* que no 'ns fan tremolár las amenassas ni 'ls cástichs mal aplicats donchs se pot comparar son mal á una espurgada que no serveix per res més que per donar nova vida y rejuvenedora sava á la planta.

Que segueixin los governs guangentse enemichs ab los seus actes y seguím nosaltres complint nostre deber.

¿A veurer qui guanya?

***

Com deya molt be ahir l' amich *X. X y X* los projectes del teatre d'istiu sembla que fassin olor de socarrím.

Si las causes que obeheix la suspensió son las que á nosaltres ens han esplicat no son pas ellas las que tenen la culpa de que no 's fassi lo teatre.

A lo menos haguessin esperat enterrarlo per Carnestoltas.

***

Are una de trista.

Ab motiu de la desgraciada mort del obrer Solá lo *Diario de Reus* ha obert una suscripció per aliviar á la viuda y orfes (lo major de 7 anys y de 15 mesos lo petit) que deixá en aquest mon lo desgraciat Solá.

Nosaltres, com pot veurer lo lector, també n'obrím una.

Animo donchs lectors y cada hú de nosaltres fassi lo que pugui.

Encare que ja no cal dirho.

Ja sabém que tots complím.

***

Y are, quan ab penas y rodolons he acabat aqueixas mal fetas *Espurnas* faix vot de no ficarmhi may mes.

Veig que per més que sigui castellá, te molta rahó alló de

«Zapatero á tus zapatos»

ANTICH.

CRÓNICA

Durant tot lo dia d' ahir lo cel permanesqué completament tapat per espessa nuvolada fent preveurer que la pluja ens tornaría á afavorir.

Pero no fou aixís, ja que 'ls nuvols no 'ns enviaren mes petit ruixat.

—

Ahir s' obriren moltas de les espitas de l' aygua de casas particulars.

Esperém que avuy se dará terme á la tasca comensada.

—

Aquesta nit, nostra Exoma. Corporació municipal celebrará la sessió de segona convocatoria corresponent á la present setmana.

—

Noticia de sensació:

«Lo senyor Dato Iradier ha declarat que te ja ultimat lo pressupost de Gobernació.

Consigna en éll major cantitat que la inclosa en lo pressupost anterior pera 'l servey d' ordre públich, qual personal será aumentat á Sevilla, Barcelona, Saragossa y Valencia.»

¡Eh! que tal? ¡Y després que diguin que 'l Sr. Dato no te sentit práctich!

Sort que á nosaltres no 'ns toca res.

—

Dels punts de Catalunya ahont ha comensat ja 'l vermar se reben noticias verdaderament desconsoladoras, donchs resulta que la carga sols se paga á sis pessetas, preu que no remunera los travalls que avuy exigeix lo cultiu de las vinyas.

Es lo que faltava à la classe agrícola de nostre país.

—

Avuy probablement veurá la llum pùblica una exposició de la Junta d' agricultors del districte de Falset, dirigida al senyor ministre d' Hisenda, queixantse de la paralisació en que están los expedients sobre vinyas filoxeradas.

—

D' un contrare barceloní copiém la següent desconsoladora noticia:

«Han quedat definitivament tancadas unas trenta fábricas perteneixents á aquesta regió.

Alguns establiments tancan temporalment sas portes per la aglomeració d' existencias, altres per escassés de la primera materia, y altres per l' estat de lluyta entre 'l capital y 'l travall.

A Barcelona y son plá se calcula que quedan sense travall uns 10.000 obrers y en tota la regió 40.000.»

—

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pessetes 1045·08.

—

La Cambra de Comers de Málaga, s' ocupá en sa última sessió, del invent del senyor Lecomte, denominat sílice esterilisadora, y procediment que ab la mateixa s' emplea pera la conservació de tota classe de fruytas y llegums frescas.

La Cambra informá favorablement, donchs considera l' invent com una nova font de riquesa pera la industria agrícola.

L' indicat producte, ó sía la sílice pura, abunda molt en las pedreras d' aquesta costa.

—

Devant lo tribunal de la secció primera de l' Audiencia Provincial de Tarragona se vegé ans d' ahir una querella criminal contra un vehí de Riudoms, al que defensava lo lletrat Sr. Nougués y representava lo procurador Sr. Peñarrubia, sent acusador lo lletrat Sr. Ventosa ab lo procurador Sr. Castellarnau.

Lo Sr. Ventosa sostingué sas conclusions provisionals, demanant fos lo processat condemnat á cuatre anys, dos mesos y un dia de desterro á 25 kilómetres y 1.000 pessetas de multa, per estimar suficientment probada l' existencia del delicte d' injurias graves de paraula, ab l' agravant d' haver sigut preferidas en la mateixa morada del ofés.

Lo Sr. Nougués sostingué que no es exacte que son patrocinat proferís las paraulas que se li atribuheixen.

Conclús pera sentencia.

—

S' ha inaugurat à París la Exposició de targetas postals ilustradas de tot lo mon.

Aquesta mena de filatelia, que ha produhit una verdadera revolució entre 'ls coleccionistas, ha donat lloch á la creació d' una Bolsa especial, ahont se cotisan las targetas postals.

Després de la hora oficial de contractació, un periódich publica 'l curs de las operacions y 'l preu derrer.

Aixó dona motiu á que ab las targetas postals se

fessi un comers d' importancia á Europa, entenentse que las esmentadas targetas, pera tenir valor legal, han de portar los sellos de las administracions de Correu d' origen y arribada respectivament y ab los textos conseguents, alguns dels quals son per demés curiosos y altres bastant pornográfichs.

Los textos que més abundan son los de petició de diner, altres acusant haverlo rebut, coneixement de terminació de viatjes y notificacions de defuncions, casaments y naixements.

Actualment ahont á més bon preu se cotisan las targetas es á Alemania, ahont s' hi han establert ja al menos unas sis agencias, que fan un bonich negoci.

Lo doctor Hembo ha fet una curiosa estadística del moviment de la targeta postal ilustrada en los diferents paíssos d' Europa.

Suíssa, si 's te en compte son petit territori, es la nació que consúm més targetas postals. Posa en circulació 22 milions de targetas.

Després segueix Alemania ab 88 milions.

Austria-Hungría, 31 milions; Italia, 27; Inglaterra, 14; Turquía, 2; Espanya, 4, y Fransa, 8 milions.

—

Hem rebut una alocució que la Junta general de la peregrinació de Catalunya á Lourdes, presidida per l' Ilm. y Rdm. mon senyor Marián del Rincon Sesma, capellá d' honor de Sa Santedat, ha dirigit á tots los católichs del Primpcipat pregántloshi concorrin á la grandiosa manifestació d' amor y carinyo envers la Verge de Lourdes, que tindrá lloch lo dia 8 del próxim Octubre y donántloshi las convenients instruccions y detalls del viatje.

Pera major comoditat dels romers d' aquesta provincia han sigut nombrats delegats pera 'l despatx de contrassenyas ó bitllets pera suministrárloshi tota classe de noticias y pormenors referents al viatje y organisació: á Tarragona, D. Vicens Mateo Margalí, procurador dels Tribunals, Rambla de S. Joan, 26, primer, á Reus, D. Joseph Carbonell, director del «Setmanari Católich», carrer de la Presó, núm. 13; á Valls, D. Joseph Miquel, carrer de Ponent y D. Bonaventura Balañá; llibrería católica, S. Anton, 42.

Los preus de viatje serán los seguents:

Desde Tarragona á Lourdes, en 1.ª classe, 90'50 pessetas, en 2.ª, 62'85; en 3.ª, 41'35.

Desde Reus en 1.ª, 92'25 pessetas; en 2.ª, 64'00 y en 3.ª. 42'20.

Y desde Valls en 1.ª, 91'50 pessetas; en 2.ª, 63'59 y en 3.ª, 42'10.

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la Ciutat de Reus

Lo dia 4 del próxim Octubre á las 12 de son matí tindrá lloch en aquestas Casas Consistorials baix ma Presidencia per medi de plechs tancats la subasta pera la construcció d' una estufa y magatzéms pera depósit d' oli en lo passeig de Sunyer junt á la Granza Agrícola, baix lo preu 7357'09 pessetas y baix los planos, pressupostos y plechs de condicions que 's troban de manifest en la Secretaría Municipal y al model de proposició que més avall s' indicará.

Pera pendre part en la subasta los licitadors deurán presentar la cédula personal y 'l document que justifiqui haver depositat en la Caixa Municipal la centitat de 367'85 pessetas, com depósit previsional que s' elevará á 735'70 com definitiu una vegada hagi sigut aprobada la subasta per l' Excm. Ajuntament.

Reus 19 Septembre de 1900.—L' Alcalde President, Francisco de P. Muñoa.—P. A. de S. E.—Lo Secretari, J. de Montegut.

Model de preposició

D. N. N..... vehí de..... segons cédula personal que acompanya, enterat dels planos y plechs de condicions pera la construcció d' una estufa y depósit d' oli, en aquesta ciutat se compromet á portar á cap ditas obras, ab la rebaixa del (tant) per cent (en lletres), ab subjecció á dit pressupost y plech de condicions.

(Reus, fetxa y firma del proponent).

—

Centro de Lectura

De conformitat á lo previngut en los articles 28 y 30 del Reglament d' aquesta Societat se senyala 'l diumenge dia 23 del actual de 3 á 5 de la tarde pera l' elecció dels cárrechs de President, Vocal y Tresorer de la mateixa que resultan vacants.

Lo que 's fá públich pera coneixemedt dels senyors socis y demés efectes oportuns.

Reus 16 Septembre de 1900.—P. A. de la J. de G. —Lo Secretari de torn, Joan Chandon.

—

«El Alba»

Se posa en coneixement dels senyors socis, que 'l próxim diumenge, 23 del corrent, se celebrarán eleccions pera la renovació dels cárrechs de Vice-President, Tresorer, dos Vocals y un Secretari.

Lo que 's comunica pera general coneixement dels senyors socis.

Reus 16 Septembre 1900.—P. A. de la J. G.—Lo Secretari de torn.

Registre civil

del dia 20 de Septembre de 1900

Naixements

Teresa Constantí Nolla de Eugeni y María.

Defuncions

Cap.

Matrimonis

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Nostra Sra. dels Dolors y S. Mateo.
Sant de demá.—Sant Mauricí.

Anuncis particulars

Després de la cura '1 pago

Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tant desitjada salut.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Cursos rápits y complerts

de Teneduría de Llibres, Reforma de Lletra, Cálcul Mercantil, Práctichs de Comptabilitat, Correspondencia y Ortografía.

Nolla 1, primer.—Reus.

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellisé situada á un kilómetre d' aquesta ciutat, llindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cabuda un jornal aproximadament, pera vendre.

Pera informes dirigirse al mateix amo ó á D. Bonaventura Carpa, Farmacia, Reus.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde 'l primer de Septembre quedan obertas en dit colegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Clases especials de 8 á 9 del matí y de 12 á una de la tarde.

INTERESSANT

Tots los amos de tallers de Ferreria d' obra negra de la ciutat de Reus, á sa clientela y al públich en general, los hi participan lo seguent:

Desde 'l dia primer d' octubre próxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los diumenges y demés dias festius entre setmana, tindrán sos tallers oberts pera poguer ferrar desde las set del matí fins á las dotze del mitjdia, y desde 'l dia primer d' Abril al 30 de Septembre s' obrirán á las sis del matí fins á las onze que es la hora de deixar la tasca los dependents.

Las setmanas en que hi hagi dos festas ó mes seguidas, en la segona no 's ferrará.

Tampoch s' encendrá la fuganya pera fer cap travall en ella excepció de tenir que calentar alguna ferradura pera ferla venir ó ferrar á foch.

Axí successivament anirán regint tots los anys veniders. Acordat á Reus lo dia 29 d' Agost de 1900. LA JUNTA.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

—Y—

Escola de Comers

DEL

INSTITUT DE REUS

Director esperitual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUELL

Están obertas las matrículas pera la segona ensenyansa, Teneduría de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carreras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. senyor Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts, te cencedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s' admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigirse á la Secretaría del Colegi.

Lo Director,
JOSEPH OLLÉ.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal ó instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantloshi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

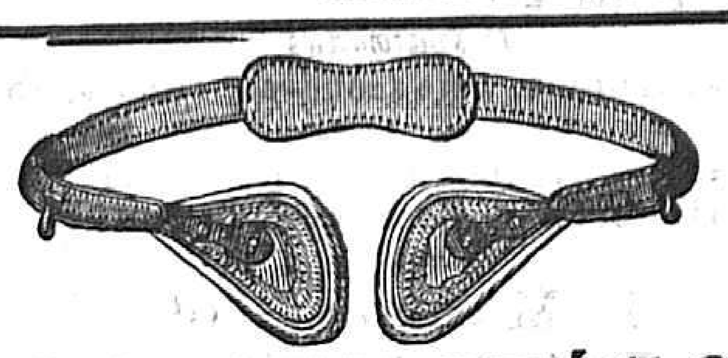

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entussiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tóta classe ló més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cautchuc pera la complerta y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omopláthichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

Telégramas

Madrid 20.

Lo senyor Silvela ha manifestat que espera que la reunió d' avuy del Foment del Treball Nacional de Barcelona, modifiqui las conclusions de la ponencia.

Després de la reunió, las bases aprobadas s' estregarán al Capitá general.

Lo President del Consell espera que vingui á Madrid una comissió del Foment. També ha dit que jutga lo conflicte molt difícil donchs se debaten interesses antitetichs.

San Sebastian.—Aquet matí, á las onze, han arribat davant del Hotel de Londres dos landós del Palau, tancats, portant al introductor d' embaixadors y al capitá senyor Landa. També hi anava lo cavallerís senyor Escesura, montat á cavall.

Mitja hora més tart pujavan als cotxes, l' enviat, vestit d' uniforme, ab pantalons grissos, guerrera blava y cordons blanchs d' ajudant del Rey, xamberg ab plomas negras y sense portar cap condecoració, y l' ajudant que portava l' uniforme de tinent coronel.

La cerimonia al Palau s' ha reduit á l' entrega de la carta autógrafa del rey Victor Manel III y del Cordó de l' Ordre de l' Annunciata, y per part de la Reyna, á l' entrega de condecoracions espanyolas al enviat y al seu ajudant.

Al acte de la cerimonia hi han assistit las damas d' honor, los alts personatges del Palau, lo quarto militar y 'l ministre d' Estat.

Lo senyor Dato, que ha anat á Miramar á portar á la firma algunos decrets de Guerra y Agricultura, tant sols assistirá al esmorzar.

L' enviat italiá sortirá dissapte cap á Lisboa, ahont té de cumplir la mateixa missió.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 19

Vapor espanyol «Sagunto», de 345 ts., de Málaga y escalas, ab efectes; lo despatxa D. Anton Más.

Vapor espanyol «Duro», de 482 ts., de Bilbao y escalas, ab efectes; lo despatxan los senyors fills de Benigne Lopez.

Vapor holandés «Aurora», de 472 ts., de Amsterdam y escalas, ab efectes, consignat als Srs. V. y nebot de P. Ferrer Mery.

Despatxadas

Vapor «Sagunto», pera Génova y escalas, ab efectes.

Vapor «Aurora», pera Amsterdam y escalas, ab ví.

Vapor «Duro», pera Barcelona, ab tránsit.

—

J. Marsans Rof

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	73'57	Aduanas	'
Amortisable 5 0[0	93'	Norts	54'60
Colonial	'	Alicants	81'
Cubas 1886	87'25	Orenses	23'50
Cubas 1890	73'	Obs. 6 Fransas	95'50
Filipinas	'	Id. 3 0[0 id.	52'
Exterior París	72'92	Id. Almansa 3 0[0	'

GIROS

París	30'30	Londres	32'72

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al contat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	73'56	Cubas del 86	87'31
Colonial	'	Cubas del 90	72'93
Orenses	23'55	Amortisable	93'
Norts	54'70	Ob. 5 p8 Almansa	99'12
Alicants	81'	Id. 3 p8 Fransas	52'06
Filipinas	'		
PARIS		MADRID	
Exterior	72'75	Interior	73'60
GIROS			
París	30'30	Londres	32'75

Se reben órdres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.	'	32'15	'
» 8 dias vista	'		'
» vista	'	32'45	32'58
París 8 dias vista	'	'	'
» vista	'	29'10	29'50
Marsella 90 dias fetxa	'	'	'
» vista	28'90	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptes.	Ptes.	
Gas Reusense.		675	
Industrial Farinera	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700		
Manufacturera de Algodón		150	
C.ª Reusense de Tranvías	25		
C.ª Reusense de Tranvías privilegiadas 5 per 100	300	350	

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435 Barcelona

MIRACULOSOS ❖ CONFITS

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia mès creixent que mereixen del public de totas nacions los Remeys **Costanzi**, que han curat mils de malalts de **venéreo** y **sífilis** encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera 'ls *estrenyiments uretrals*, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas *candeliilas*. En dos ó tres dias será radicalment curada la *purgació* recent y en cinch ó sis dias la *crónica* y gota militar. Inmillorable pera las *úlceras* y *fluix blanch* de las *donas*, *arenillas* y *catarros* de la *vejiga*, *escozores uretrales*, *cálculs*, *retencions d' orina* y *demés infeccions genito urinarias* y especialment la *sífilis* encarque sía hereditaria. Pera la curació de la *sífilis*, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilítichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté *Ioduro de Potasio* ni cap *sustancia Mercurial*. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malaltías no molt fácils de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrèdols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. *Carrer Diputació, 435, Barcelona.*—Preu de la **Injecció Costanzi**, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de **D. Anton Serra**, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del **Dr. Carpa** y en la Droguería de **D. Francisco Freixa** Plassa de Prim, 1.

LA GRESHAM

COMPANYÍA INGLESA DE

SEGURS SOBRE LA VIDA

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDAD A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats. Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipódit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía pera sos assegurats á Espanya.—Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.—A Reus dirigirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companyía inglesa de

Segurs contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: 34.000.000 *de pessetas*

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acera de la Ronda de la Universitat,—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

× Sífilis ×

Curacio absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Pera més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al administrador Sr. Rumiá.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).........	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

ALTAS

Y

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.